

KAKTUS

JULI 1975

ÅRG. 10 - NR. 3

KAKTUS

udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober
som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød.

Annoncer: Peter Claes Rundblad, Præstehusene 33, 2620 Albertslund.

Tryk: C. Nordlundes Bogtrykkeri, 3400 Hillerød.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 60 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, 2700 Brønshøj. Giro-nr. 6 57 87 13.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 15. november

Annoncepris: $\frac{1}{4}$ side 150 d. kr. – Preise für Anzeigen: $\frac{1}{4}$ Seite 150 d. kr. – Price for ads:
 $\frac{1}{4}$ page 150 d. kr.

Selskabets styrelse:

Formand: Frans Laursen, Midtjyllands Landbo- og Husholdningsskole, 7200 Grindsted, telf. (05) 32 05 02.

Næstformand: Ebbe Skov, Abigaelsvej 18, 2. sal, 5000 Odense.

Sekretær: Finn Ålbæk Madsen, Langedamsvej 11, 5500 Middelfart, telf. (09) 41 28 56.

Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, 2700 Brønshøj, tlf. (02) 94 61 74.

Bibliotekar: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, 2770 Kastrup, telf. (01) 51 66 06.

Redaktør: Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød, telf. (03) 26 21 09.

Redaktionsmedlemmer:

Peter Claes Rundblad, Torbenfeldvej 10, 2700 Brønshøj, telf. (01) 28 25 78.

Cees Rijk van Ravens, Karisveien 122, 2013 Skjetten, Norge.

H. Keil, Dansk Forsamlingshus, Ny Bjernt, 2381 Neuberend/Schleswig, Westdeutschland.

Kredsrepræsentanter:

Jylland: Poul Bach, Hadsundsvej 122, 8900 Randers.

Fyn: Ebbe Dreyer Skov, Abigaelsvej 18, 2. sal, 5000 Odense.

Sjælland: Poul Erik Hansen, Glaciset 31, 2800 Lyngby.

Slesvig: H. J. Müller, 2380 Slesvig, Melkstedtdiek 9.

Norge: Cees Rijk van Ravens, Karisveien 122, 2013 Skjetten, Norge.

Forsidebillede: *Echinopsis hamatacantha* Backbg. Den er hjemmehørende i Argentina, kan blive 10 til 15 cm tyk, kugleformet med nedtrykket top. Det er sjældent, den skyder sideskud. Der er omkring 15 ribber, og areolerne har ca. 14 randtorne og 1 til 4 midtertorne med krogbojet spids. Billedet viser tre ganske unge planter, som blomstrer for første gang med i alt 14 hvide 14–15 cm lange blomster. Anbefalelsesværdig for begyndere, også til vindueskarmen.

Ørkenens indvånere

Afsnit IV

Larry W. Mitich
North Dakota State University
Fargo, North Dakota

En af de mest betydningsfulde inden for gruppen af kaktus med spiselige frugter er *Carnegiea gigantea*. Den er almindelig kendt i De Forenede Stater som saguaro eller kæmpekaktus, og dens smukke blomsterflor er staten Arizonas nationale blomst. Slægten omfatter kun denne ene art og blev navngivet efter Andrew Carnegie. Det skyldtes denne store amerikanske filantrops gavmildhed, at ørkenlaboratoriet ved Carnegie Instituttet i Arizona kunne oprettes.

Carnegiea gigantea bliver meget gammel. Nogle eksemplarer siges at have mere end 250 år på bagen. Den er hjemmehørende i Arizona, Sonora (Mexico) og i nogle få, spredte områder på den californiske side af floden Colorado og er en af de største kaktusarter overhovedet med en karakteristisk fremtoning, noget helt for sig selv.

Saguaroen antager mange former. Når den ses i sin enkleste form stående som en ensom skildvagt på en bjergskråning, ligner den en støtte udhugget i lysegrøn jade. I andre former hæver den sig op over skråningerne imod himlen strunk og streng som et gigantisk kors. Oftest ligner den dog mest en kæmpemæssig kandelaber.

Kamme eller furer forekommer ofte på langs af stammen eller grenene. Planten samler vand til brug i den tørre tid, således at den uanset tørke blomstrer og sætter frugt på omtrent samme tid hvert år. Stammens rækker af kraftige og skarpe torne findes i nuancer af gråt til purpur. Tornene på den yderste spids af grenene er hvide og gennemsigtige. Stammens kraftige søjle vokser uforgrenet op til 3 meter eller mere, hvorefter den begynder at forgrene sig, almindeligvis med et til fem sideskud, men

sommetider dog med ti eller flere spredt vinkelret ud fra deres tornede base for senere at vokse opadrettet og danne den kandelaberagtige form. I maj måned blomstrer planten, og da er grenspidserne dækket af en tæt klynge af voksagtige hvide blomster. Planten er størst, hvor kransen af grene bryder ud fra stammen, og et fuldvoksnet eksemplar måler mere end 60 cm i diameter og når en højde af op til 6 meter og vejer 6 tons eller mere.

Spætter bygger rede i den robuste kaktus ved at hakke huller i siden af den voksagtigt grønne stamme. Disse huller bliver senere, når spætterne har forladt dem, redeplads for den meget lille dværgugle (elf owl). De hårde vævsskaller, som planterne danner for at beskytte sig efter spætternes udhulingsarbejde, blev tidligere bjærget fra døde saguaroer af indianerne, som brugte dem til vandbeholdere og frugtkrukker. Høge bygger rede af kviste i grentvejerne på trods af de skarpe torne.

Saguaroens blomster åbner sig sidst på eftermiddagen og lukker sig igen hen på morgenen den følgende dag. De er store og måler 5 til 7 cm i længden og er lige så brede, når de er helt åbne. Blomsterne er hvide til flødefarvede med tilbagebøjede kronblade, og det ser ud, som om de vokser frem i tætte klynger, selv om de i virkeligheden kommer enkeltvis fra hver sin areol lige under skudspidserne. Planten vokser i de klippefyldte dale og for-

Billedet på næste side: Denne sjældne illustration af *Carnegiea gigantea* blev bragt i L'Illustration Horticole, årg. 19, side 263, i 1871. Det er en gengivelse af den berømte illustration, som fandtes i Engelmanns »Botany of the Boundary« i 1859.

bjerge i højder fra 200 til 1000 meter. Dens rødder trænger dybt ned i den sandede og vel-drænede jord. Denne kaktus er umådelig langsomtvoksende og opnår i løbet af 10 år kun at blive ca. 15 cm høj, og som ung frøplante beskyttes den almindeligvis af andre planter. På grund af sin langsomme vækst dyrkes saguaroen ofte af kaktussamlere, som har den som en sjældenhed. De små planter har imidlertid ellers ingen værdi, da denne kaktus ikke blomstrer de første mange år af sin tilværelse og almindeligvis ikke bærer frugt, før den er omkring 50 år gammel.

The Saguaro National Monument i Arizona er berømt i De Forenede Stater og Mexico som en af de mest storslåede saguaro-skove. Prægtige bevoksninger af disse kæmpekaktus findes i de fleste bjergkæder af nogen størrelse i Sonora, Mexico og sydlige Arizona. I disse områder vokser saguaroen ofte i samlinger af tre til et dusin planter.

Saguaroens frugt er betydningsfuld som føde for mange fuglearter. Dens geografiske udbredelse falder sammen med dværguglens og den hvidvingede dues.

Gennem tiderne har saguaroens frugter betydet mad og drikke for Papago-, Pima- og måske Yaqui-indianerne. Carl Lumholtz*) og andre naturforskere har skrevet om Papago-indianernes nytårsfest. Deres kalenderår begynder den dag, da saguaro-frugterne høstes sidst i juni. Under saguaro-sæsonen, som varer omkring en måned, flytter hele indianerstammen til kaktusskoven. Kvinderne splejser stykker af den træede del af døde saguaroplanter sammen, indtil de har en stang lang nok til at nå toppen af de høje kaktus. Derefter fæstnes en krog til enden af denne stang, og de figenformede frugter bliver revet ned med dette redskab, hvorefter de samles i kurve og transporteres til lejren.

Saguaroens frugt er 7 til 10 cm lang og 5 cm eller mere i diameter. De er smukt røde til purpur-farvede med gule tegninger. Frugtkødet er meget saftigt og sødt af smuk højrød farve. Papago-indianerne fremstiller en kraftig vin af de først indsamlede frugter til brug ved nytårsceremonierne. Under disse festligheder bedes til den store ånd om regn og en god høst. Når frugten laves til vin, presses saften ud, hvorefter den koges, indtil den er tyk og sejg, og derefter sies den og blandes til slut med vand for så at sættes til gæring. Den tiloversblevne

frugtmasse koges til en slags syltetøj og opbevares i lerkrukker (ollas), som forsegles lufttæt med ler. Frisk frugt tørres i solen, hvorefter de kan holde sig længe, til de senere spises som konfekt eller bliver lavet til små kager. Kun selve frugtkødet bruges, idet frugtens skal ingen værdi har.

Frugten af orgelpibekaktussen, *Lemaireocereus thurbini*, bruges på samme måde som frugten af saguaroen til vin, konserver og konfekt. Denne plante er også kendt som pitahaya, og dens frugt siges at være mere velsmagende end saguaroens. Orgelpibekaktussen er hjemmehørende i de lave forbjerge og klippefyldte områder i det sydlige Arizona, vestlige Sonora og Baja California. De høje, lyst grønne søjler ligner så meget orgelpiber, når de ses i silhuet imod himlen, at man let forstår, hvorfor planten har fået sit populære navn. Denne art bliver stor. Hver enkelt søjle kan nå en højde af op til 7-8 meter med en diameter på ca. 20 cm, og den er karakteristisk med sine mange søjler, som udspringer nær jordoverfladen.

Nær søjlernes top rejser sig de smukke, hvide men duftfri blomster, som åbner sig om natten. De er dog ikke renhvide, idet de har et skær af lyserødt blandet med grønt, mens kronbladenes rande er næsten hvide, og bægerbladene går over i det purpurrøde. Efter afblomstringen følger frugten, som kaldes pitahayas af meksikanerne. Frugten er rund og omtrent af størrelse som en stor fersken, og den er beklædt med torne. Den er først grøn, men ved modningen bliver den rød eller gul. Frugter med rød skal har smukt blodrødt farvet frugtkød, mens frugter med gult skind har hvidt eller gult frugtkød. Efter at frugtens skind er fjernet, spises frugtkødet med frøene, som er nogenlunde lig frøene hos figen.

Lemaireocereus thurbini er følsom over for frost og kan kun dyrkes udendørs under mildere klimaforhold, hvilket betyder, at den almindeligvis kun findes dyrket i drivhuse eller som stueplanter. Plantens frø spirer godt, men unge frøplanter skal beskyttes mod fuld sol, indtil de har fået godt fat. I lande med varmere klima er orgelpibekaktus meget værdifuld som hæk- eller hegnsplante.

(Fortsættes)

*) »Unknown Mexico«, New York: Scribner. 1902.

Kaktus og sukkulenter i Venezuela

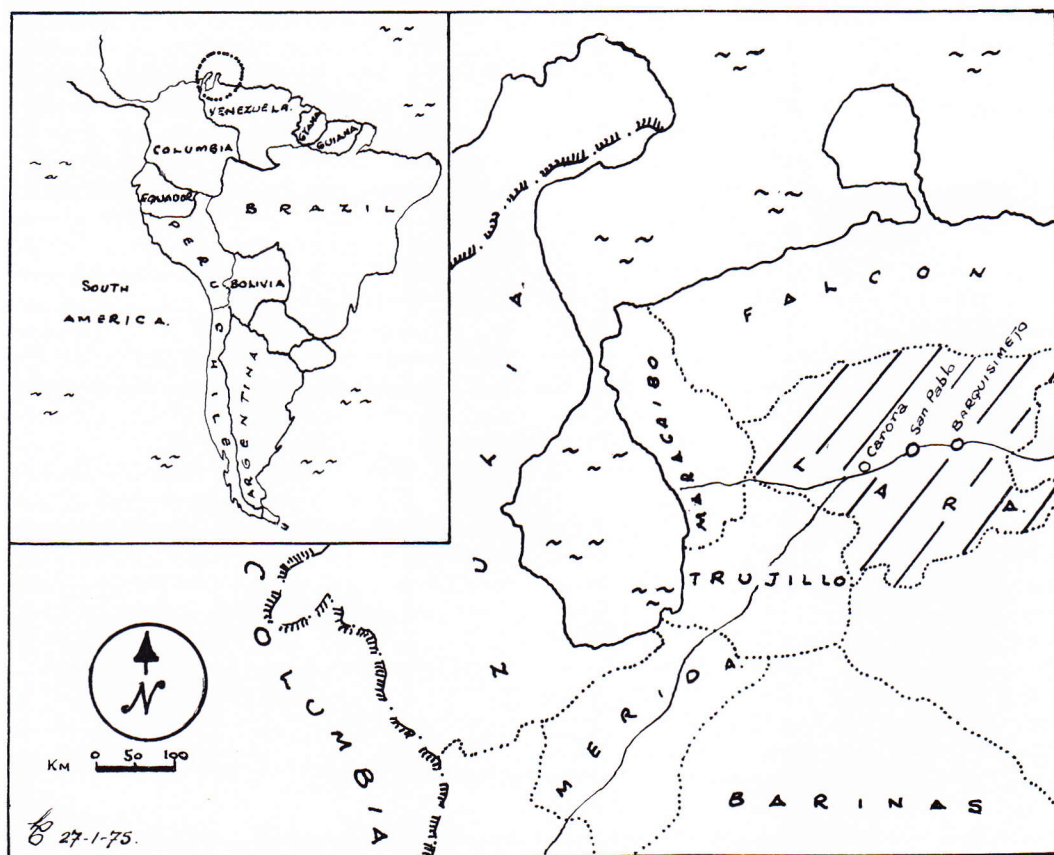
Planter, det være sig kaktus eller sukkulenter, fra denne del af Sydamerika, ses sjældent i vore europæiske samlinger. Imidlertid håber jeg gennem Peter Brandt Pedersen, som så venligt oversætter mine værker, at kunne gøre læsere af »Kaktus« opmærksom på disse interessante planter fra det rige og smukke land. Venezuela har ikke så mange arter, som man ellers finder i verdensdelens mere vestlige egne, men der er nu et par arter, som er værdige til at være i vore samlinger.

Jeg var så heldig at tilbringe 10 måneder i Venezuela i forbindelse med mit arbejde og

vendte tilbage til England i december 1973. Denne periode gav mig mulighed til at foretage adskillige indsamlingsture til Andesbjergene, som strækker sig tværs over den vestlige del af Venezuela. Disse bjerge når en højde af 5000 m, og skønt ganske nær ækvator så er de højeste tinder dækket med evig sne.

Min hovedinteresse var at gensamle *Echeveria bicolor* (HBK) Walth., en plante som i mere end 30 år har været borte fra europæiske samlinger, og andre *Echeveria*er, som sjældent ses i Europa, men på samme tid fandt jeg mange kaktus.

Udbredelsesområde for *Melocactus caesius*.

Tørre skråninger ved San Pablovejen med *Melocactus caesius*, *Mammillaria simplex* og *Cephalocereus claroviridis*.

Melocactus caesius, Wendl.

Synonym: Cactus caesius (Wendl.) Br. og R. Denne plante har en meget vid udbredelse i Venezuelas nordlige kystområder med sandsynligvis de største kolonier i de østlige Andesbjerge i området Barquisimeto og Carora ved

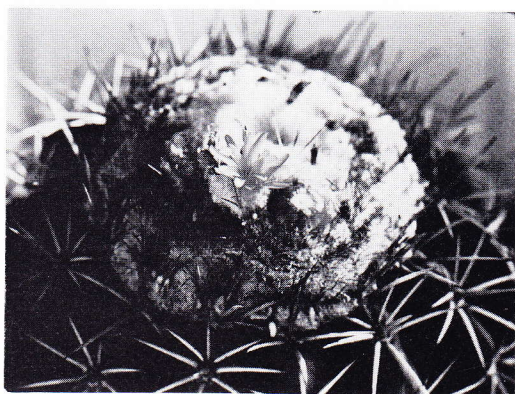
Melocactus caesius på en tør skråning ved San Pablo. Læg mærke til plantens blottede rødder i venstre side.

San Pablo i staten Laro. Den er vist temmelig sjælden i europæiske samlinger, skønt den er ganske nem at dyrke.

De eksemplarer, jeg samlede i maj og september 1973, trives stadig hos mig. I modsætning til *Melocactus* fra De Vestindiske Øer tåler de gennemsnitstemperaturer så lavt som 5–10° C om vinteren, hvis de blot holdes helt tørt. I na-

Blomster og frø kapsler fremkommer samtidig.

turen vokser disse planter i store mængder på åbne og skyggefri områder på bjergsider i vel-drænet lerskifer sammen med Agaver, Cephalocereus, Mammillaria og dværgpunter i højder fra i niveau med havet til op til ca. 1000 m's højde.

Beskrivelse: Plantelegemet er ovalt eller kugleformet, blått eller grågrønt på gamle eksemplarer, 10–20 cm højt og ca. 14 cm i diameter med 10–15 ribber. Areolerne sidder 2–3 cm fra hinanden med grålig uld. 8 svagt røde stærkt spredte randtorne op til 2,5 cm lange.

Midttertornen er lidt kraftigere og buet. Cephaliet er kort, ikke mere end 20 mm højt, men 50 mm bredt. Det er hvidt til gråligt

isprængt korte, røde børstehår. Blomsterne, som fremkommer sent på sommeren, er små og rørformede med få kraftigt lysende kronblade. Rodsystemet er typisk for mange Melocactus. Det er svagt og består af adskillige temmelig tykke pælerodsagtige rødder, som er spredt i alle retninger lige under jordoverfladen.

Bemærkninger: Venezuelas nordlige områder er tørre fra december til juni med lette byger i september–oktober. Det er derfor klogt ikke at vande planterne før midten af maj.

Les Carruthers
13, St. Catherines Drive,
Fulwood, Preston, Lancs PR2 3RL, England.

Slægten *Parodia* Spegazzini

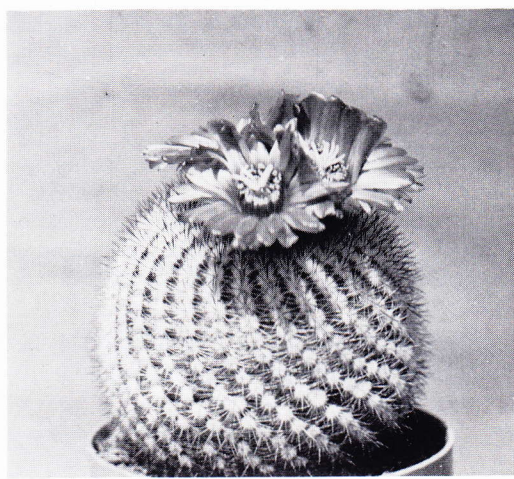

Parodia cardenasii Ritt.

fortsættelse

Parodia cardenasii RITT.

Også denne art hører til »formosa-kredsen«. Legemet viser en intensiv purpurfarve. Torne-dragten er meget svag. D.v.s. der er ikke mange torne på planten, hvilket er sjældent hos *Parodia*. Selvfertil! Blomsterne er store, ca. 7 cm i diameter, noget lysegule. Forekomst ved Angosta de Villa Montes, provinsen O'Connor, Bolivia, ved 500 m højde.

Parodia malayana Rauch.

Parodia septispina RITT.

Endnu en art af »formosa-kredsen«. Denne her er dog sjælden at finde i samlingerne. Blomsterne er svovlgule, støvtrådene er orangerøde. Findested nok i nærheden af Zapatera, provinsen O'Connor, Bolivia, ved 100 m højde.

Parodia purpureo-aurea RITT.

Står også formosa-kredsen nær. Midttertornene er noget længere med tydelige, ræverøde spid-

ser. Blomsterne er derimod meget mindre og står tydeligt på blomsterrøret som på et skaft, de er guldgule, blomsterbladene spidser er purpurfarvede, men denne purpurfarve behøver ikke at være så udpræget, som ved *P. formosa*. Selvfrertil. Hjemsted ved Carapari, provinsen O'Connor, Bolivia, i 700–1000 m højde.

Parodia chartocarpa RITT.

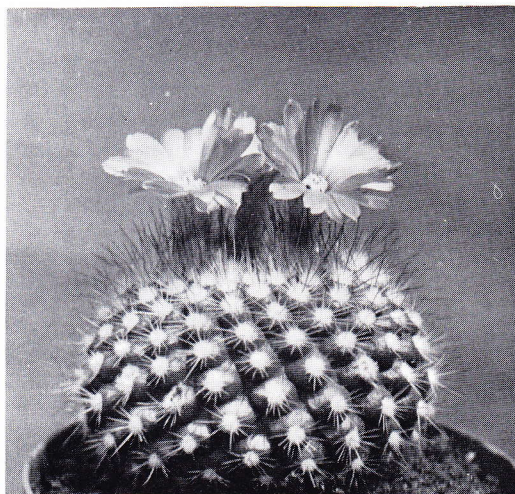
Endnu en til *formosa*-kredsen hørende art. Der findes endnu næppe »ægte« planter i samlingerne, omend der ses planter med dette navn hist og her. Blomsten er mindre end hos andre *formosa*-arter og messinggul. Forekomst langt nord for *formosa*-gruppens areal, i provinsen Cordillera, ved Salinos, Bolivia, 700 meter.

Parodia malyana RAUSCH

En korttornet art, som blev fundet for nogle år siden. Alle torne er lige, finspidset. Blomsten er variabel i farven, fra orangerødlig til citrongul. Er fundet ved Angasti, i sydøsten af den argentinske provins Catamarca.

Parodia rigidispina Krainz

Denne art står i sin lidenhed nær *P. microsperma*, men har dog mere eller mindre lige midterterne. Blomsterne er små og dufter intensivt

Parodia purpureo-aurea Ritt.

efter jodoform. Farven: gul. Findestedet antages at være den sydlige del af Sierra Ambato eller tilgrænsende områder af provinsen La Rioja.

Fred H. Brandt
D-479 Paderborn
Im Samtfelde 57

Oversat af H. Keil

Round Robins eller et kaktuskædebrev!

Læsere af engelske tidsskrifter vil være bekendt med ovenstående begreb. Bag denne titel gemmer der sig imidlertid så gode muligheder, at vi føler, at også vore medlemmer ville kunne have fornøjelse og glæde af en eventuel oprettelse af noget lignende blandt NKS' læsere. Ideen går kort fortalt ud på, at en gruppe af interesserede udveksler breve om deres erfaringer, glæder og sorger med et specielt problem eller en enkelt plantegruppe. I hver kaktuskædebrevsgruppe er der en leder, der starter med at sende et brev til nummer 1 på listen. Nummer 1 skriver så sine optegnelser og eventuelle svar og sender dem retur til lederen. På denne måde får man i løbet af kort tid en samlemappe med et væld af interessante og som oftest morsomme oplysninger.

For at en sådan gruppe kan fungere kræves normalt mindst 5–6 medlemmer og højst 10. Til en begyndelse har vi fået vort norske med-

lem Cees Rijk van Ravens til at være leder af to grupper, nemlig en om hydrokultur og en om frøudsæd. Selv vil jeg godt tilbyde i hvert fald i begyndelsen af være leder af grupper, der beskæftiger sig med slægterne: Mammillaria, Notocactus, Lithops, Haworthia og Sempervivum. Men, som man vil se, er der store muligheder, og vi ville derfor gerne i forbindelse med personer, som kunne tænke sig både at være medlem og eventuelt leder af andre grupper.

Cees Rijk van Ravens

Karisveien 122
2013 Skjetten
Norge

Peter Brandt Pedersen
Tårnbygårdsvej 20
2770 Kastrup

NB: Hvis det har interesse, send så et brev med oplysning om, hvilken gruppe man er interesseret i eller ønsker oprettet. Når tilstrækkeligt deltagerantal er nået, hører man fra os.

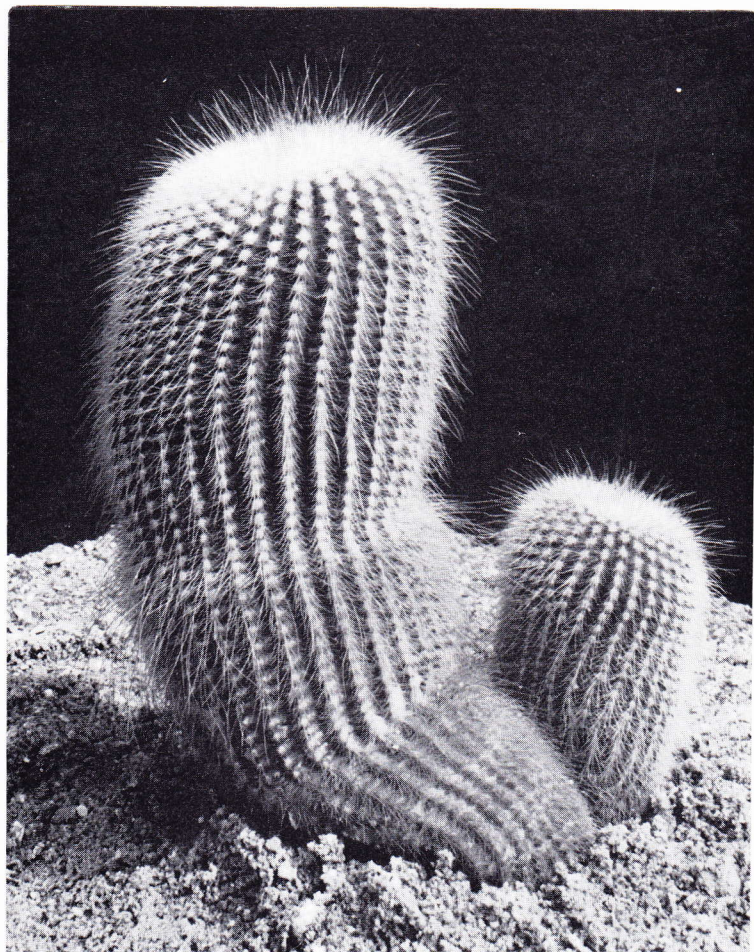
Kender du den ?

Vort billede denne gang viser en plante, som er hjemmehørende i det sydlige Brasilien. Som ung plante har den nærmest form af en lidt forlænget kugle, men kan opnå en højde af 1 meter og bliver da ca. 10 cm tyk. Den har 30 ribber og er med sine lange, tynde og gule børstetorne meget smuk. Blomsten er silkesinnende lysegul og ca. 5 cm stor, og den kommer frem i den hvidfiltede, altid skæve top. Planten har været opført under flere forskellige slægtsnavne, og derfor vil en besvarelse med et af disse slægtsnavne blive godkendt som rigtigt svar.

Ja, hvad skal vi så kalde planten? Send svaret senest 31. august til: Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød. Der vil blive præmie for rigtig besvarelse. Vinderen findes ved lodtrækning.

Sammen med besvarelsen bedes indsenderne fortælle, hvad de synes bedst om i dette nummer af »KAKTUS«, samt skrive, hvilke emner man kunne tænke sig at få behandlet i bladet. *Euphorbia obesa* er navnet på den plante, som figurerede i vor april-konkurrence. Vinderen af bogpræmien blev: H. M. Müller, Vitsippsgatan 10, Karlstadt, Sverige.

En indsender har ytret ønske om at få anført,

hvem der har fotograferet konkurrenceplanterne. Dette ønske kan vi da let efterkomme. *Astrophytum myriostigma* i januar-konkurrencen er fotograferet af Per Sepstrup i Frans Laursens samling, medens *Euphorbia obesa* i april-konkurrencen er fotograferet af undertegnede i Kiels botaniske have.

Vi får stadig mange gode forslag til kommende artikler i bladet, og vi bestræber os på at efterkomme ønskerne så hurtigt, det lader sig gøre. Derfor, lad os også denne gang få ønskerne frem. En del medlemmer ønsker en speciel rubrik med spørgsmål og svar vedrørende plantesygdomme og skadedyr. Kære medlemmer! Hvorfor ikke bruge »Medlemmernes Hjørne« til formålet. Vi skal bestræbe os for at svare på spørgsmålene, så vidt vor viden rækker. Ellers er der jo mulighed for, at andre medlemmer kan give gode råd. Red.

P.

PABULARIUS, A, UM, = tjenlig til foder.
 PACALAENSIS = fra Pacala, Peru.
 PACHY- = tyk-.
 PACHYARTHURUS, A, UM, = tykleddet.
 PACHYCLADUS, A, UM, = tykstænglet.
 PACHYCEREUS, I = (Cactaceæ), hentyder til de tykke stammer og grene.
 PACHYDERMUS, A, UM, = tyksudet.
 PACHYPODIUM = Apocynaceae, dekorative, kulturværdige planter.
 PACHYPUS (-CHYPODUS og -PODIUS, A, UM) = tykstilket, tykfodet.
 PACHYSTIGMA, ATIS, = hentyder til støvfanger.
 PACHYTRICHUS, A, UM, = med tykke, grove hår.
 PACIFICUS, A, UM, = fra øer i Stillehavet.
 PAEDIDUS, A, UM, = ildelugtende.
 PAGIUS, A, UM, = solid.
 PALACEUS, A, UM, = randstilket – som de fleste stilkede blade.
 PALAMONEUS, = rejerød.
 PALATIFER, A, UM, = med (fremtrædende) gane.
 PALEA, Æ, = avne, skælagtigt dæklblad.
 PALEACEUS, A, UM, = avneagtig.
 PALEATUS, A, UM, = avnet.
 PALLENS, = bleg.
 PALLESCENS, = noget bleg.
 PALLIDUS, A, UM, = bleg.
 PALLIDIFLORUS, A, UM, = blegblomstret.
 PALMATIFIDUS, A, UM, = håndfliget.
 PALMATILOBUS (-BATUS), A, UM, = håndlappet.
 PALMATISECTUS, A, UM, = hånddelt, håndsnitdelt.
 PALMATUS, A, UM, = hånddannet.
 PALPEBRÆ, = øjenlåg, øjenhår.
 PALUDOSUS, A, UM, = voksende på sumpede steder.
 PAMPANUS = voksende på Pampaen.
 PANCHRYSUS, A, UM, = aldeles gylden.
 PANDURATUS og PANDURIFER, A, UM, = med violinformede organer.
 PANICULA, Æ, = top (blomsterstand).
 PANICULATUS, A, UM, = topblomstret.
 PANIFICUS, A, UM, = tjenlig til brød.
 PANNOSUS, A, UM, = pjaltet, et blad med uensartede indskæringer og tæt håret eller filtet ydre.
 PANTHERINUS, A, UM, = plettet som en panter.

PAPILLARIS, E og PAPILLOSUS, A, UM, = vortet, blødvortet.
 PAPYRACEUS, A, UM, = papiragtig.
 PAPYRIFER, A, UM, = leverende papir.
 PARABOLICUS, A, UM, = parabeldannet er et blad, rundagtigt ved grunden, men derfra pludselig overgående i en langagtig form.
 PARADINEI, = efter finderen. A. Paradine.
 PARADISIACUS, A, UM, = paradisk.
 PARADOXUS, A, UM, = besynderlig.
 PARALIAS, ADIS, = voksende ved havet.
 PARAENSIS, E, = fra Para i Brasilien.
 PARANAENSIS = fra Parana, Brasilien.
 PARASITICUS, , UM, = snyltende.
 PARCUS, A, UM, = sparsom.
 PARDALINUS, A, UM, = plettet som en hunpanter.
 PARDINUS, A, UM, = plettet som en hanpanter.
 PARDIPES, = med hanpanterplettet stilk.
 PARENSIS = stedsbetegnelse.
 PARIETALIS, E, = vægillet kaldes frøstolen, når den er beliggende i frugtens omkreds.
 PARIETINUS, A, UM, = voksende ved eller på vægge.
 PARODIA, = (Cactaceæ), efter Dr. L. R. Parodi fra Buenos Aires, Argentina.
 PARTITUS, A, UM, = delt.
 PARVUS, A, UM, = lille, PARVIFLORUS, A, UM, = småblomstret.
 PASCOENSIS = fra Pasco, Peru.
 PASCUUS, A, UM, = voksende på græssange.
 PATAGONICUS = fra Patagonien.
 PATENS, = åben, udstående, om blad- og grende.
 PATULUS, A, UM, = PATENS.
 PAUCI, = få-.
 PAUCISTAMINEUS, A, UM, = med få støvdragere.
 PAUPERCULUS, A, UM, = meget ringe.
 PAVIMENTATUS, A, UM, = tavlet.
 PAVONINUS, A, UM, = påfuglelignende.
 PECLARDIANÁ, = efter A. Peclard, Schweiz.
 PECTEN ABORIGINUM, = de ældstes kam, de indfødte bruger frugten af Cereus p. a. som kam eller hårbørste.
 PECTINATUS, A, UM, og PECTINIFORMIS, E, = kamformet.
 PECTINIFER, A, UM, = kambærende.
 PEDALIS, E, = en fod lang.
 PEDATILOBUS, A, UM, = fodlappet er et

fodstreng, lappet blad.
 PEDATUS, A, UM, = foddannet.
 PEDIADES, = voksende på sletter.
 PEDICELLATUS, A, UM, = med (særlig fremtrædende) småblomsterstilke, kortstilk, stilk.
 PEDIFORMIS, E, = fodformet.
 PEDIOCACTUS, I, = (Cactaceæ), navnet hentyder til voksestedet. Kuglekaktus fra det sydvestlige U.S.A.
 PEDUNCULARIS, E, = med blomsterstilk.
 PEDUNCULATUS, A, UM, = stilk.
 PEDUNCULUS, I, = blomsterstilk.
 PEEBLESIANA, = efter R. H. Peebles, en amerikansk botaniker.
 PEIRESKIA, = (Cactaceæ), efter N. Peiresc, senator i Sydfrankrig.
 PELARGONIUM, A, = (Geraniaceæ), hentyder til frugtens lighed med et storkenæb.
 PELECYPHORA, Æ, = (Cactaceæ), navnet hentyder til vorternes form som en økse.
 PELIDNUS, A, UM, = blyfarvet, sortblå.
 PELLITUS, A, UM, = skindklædt.
 PELLUCIDUS, A, UM, = gennemsigtig, gennemskinnelig.
 PELORIA, Æ, = kæmpemæssig, en stor regelmæssig endebloomst, der optræder i spidsen af en klase med normalt uregelmæssige blomster.
 PELORIUS, A, UM, = kæmpemæssig, uhyre.
 PELTASTES, = skjoldbærende.
 PELTATUS, A, UM, = skjolddannet, om bladet.
 PENDENS- = hængende.
 PENDULUS, A, UM, = hængende mod jorden.
 PENICILLATUS, A, UM, = penselformet.
 PENIOCEREUS, I, = (Cactaceæ), hentyder til de meget slanke stængler.
 PENNATUS, og PENNIGER, A, UM, = fjerformet.
 PENNI-, = fjer-.
 PINNINERVIUS, A, UM, = fjerstreng, fjernervet.
 PENSILIS, E, = hængende.
 PENTA- = fem-.
 PENTAGLOTTIS, E, = femtunget.
 PENTALOPHUS, A, UM, = med fem kamme.
 PENTAMERUS, A, UM, = femdelt.
 PENTANDRUS, A, UM, = med fem støvdragere.
 PENTAPTERUS, A, UM, = femvinget.
 PER, = 1), igennem, 2) kan i sammensætninger have forstærkende betydning.

PERBELLUS, A, UM, = meget smuk.
 PERCRASSUS, A, UM, = meget tyk.
 PERCUSSUS, A, UM, = gennemstukket.
 PERELEGANS, = meget smuk.
 PERFECTUS, A, UM, = fuldkommen.
 PERFOLIATUS, A, UM, = med gennemvokset blad, et blad, der med sin plade helt omgiver stængelen, der ligesom er vokset igennem det.
 PERFORATUS, A, UM, = gennemboret, gennemhullet.
 PERGAMENUS, A, UM, = pergamentagtig.
 PERI, = om, omkring.
 PERIANTHIUM, I, = 1), PERIGONIUM, 2), en skede omkring ægget hos levermosser.
 PERICLINUM, I, = kurvdække, kurvsvøb.
 PERICULOSUS, A, UM, = farlig.
 PERIDIUM, I, = væggen i beholdere, der indeholder sporer.
 PERIGONIUM, I, = blomsterdække.
 PERIGYNUS, A, UM, = omkringsædig.
 PERISPERMIUM, I, = frøgemme, frøhus.
 PERLATUS, A, UM, = 1), med perleagtige dele, perlet. 2), meget bred.
 PERLIGULOSUS, A, UM, = stærkt tunget.
 PERLUTEUS, A, UM, = stærkt gul.
 PERMEABILIS, A, UM, = gennemtrængelig.
 PERNIGER, = meget sort.
 PERNOCITIS, IS, = varende hele natten.
 PERORNATUS, A, UM, = særdeles pruet, smuk.
 PEROTE = fra Perote, Mexico.
 PERPARVUS, A, UM, = meget lille.
 PERPENSUS, A, UM, = ophængt, hængende.
 PERPETUUS, A, UM, = vedvarende.
 PERPLEXANS, = skabende forvirring.
 Hos Puccinia p. hentydes til uventet værtsskifte.
 PERPURPUREUS, A, UM, = dyb purpur.
 PERPUSILLUS, A, UM, = meget lille.
 PERSIATENS, = persistent, falder ikke af.
 PERSICARIUS og PERSICINUS, A, UM, = ferskenagtig, ferskenfarvet.
 PERSISTENS, = vedblivende, om et bæger, der ikke falder af.
 PERSONATUS, A, UM, = 1), maskeret, 2), forandret.
 PERSPICUUS, A, UM, = iøjnefaldende, tydelig.
 PERTUSUS, A, UM, = gennemstukket, gennemboret af små huller.
 PERUVIANUS, A, UM, = fra Peru.

PERUVOCEREUS, = (Cactaceæ), = Haageocereus.
 PERVERSUS, A, UM, = drejet den gale vej.
 PERVIUS, A, UM, = åben.
 PES, PEDIS, = fod, stilk. I sammensætning
 -PES, PEDIUS, A, UM, = fodet, stilket.
 PESSIMUS, A, UM, = dårlig.
 PESTIGRIDIS, IS, = lignende en tigerfod.
 PETALUM, I, = kronblad. -PETALUS, A, UM, = -kronbladet.
 PETIOLACEUS, A, UM, = bladstilkeagtig.
 PETIOLANEUS, A, UM, = opstået af en bladstilk.
 PERIOLATUS, A, UM, = forsynet med bladstilk.
 PETIOLUS, I, = bladstilk.
 PETOERCENSIS = stedsbetegnelse.
 PETRÆUS, A, UM, = voksende på klipper.
 PETROGENES, = voksende på klipper, sten.
 PFEIFFERA, Æ, = (Cactaceæ), efter den tyske læge, Dr. L. Pfeiffer, kendt for sine synonymiske værker og sine kaktusstudier.
 PFLANZII, = efter fidneren af *Gymnocalcium* p. Konsul K. Pflanz, Bolivia.
 PHACELUS, A, UM, = lignende et bundt eller et knippe.
 PHACOIDES, = linseformet.
 PHACOSPERMUS, A, UM, = med linseformede frø.
 PHÆNO-, = 1), synlig. 2), skinnende.
 PHÆNOPS, = klar, skinnende.
 PHÆUS, A, UM, = rødbrun, gråbrun.
 PHALACRUS, A, UM, = nøgen, glat.
 PHALARUS, A, UM, = med en hvid plet.
 PHALERATUS, A, UM, = skinnende hvid.
 PHATNOSPERMUS, A, UM, = mde frø, der ligner en krybbe.
 PHELLEUS, A, UM, = voksende på stenede steder.
 PHELLOSPERMA, Æ, = frøet har et korkagtigt vedhæng.
 PHELLOSPERMUS, A, UM, = med korkagtige frø.
 PHENGODES, = skinnende, klar.
 PHERO-, = bære, føre, transportere.
 PHIL-, PHILO-, -PHILUS, A, UM, = elsker, en ynder af.
 PHLEBO-, = årede-.
 PHLEBOCARPUS, A, UM, = med årede frugter.
 PHLEBOPHYLLUS, A, UM, = med tydelige, fremtrædende årer.

PHLEBOTRICHUS, A, UM, = med hårede årer, nerver.
 PHOENICANTHUS, A, UM, = med purpurfarvet blomst.
 PHOENICEUS, A, UM, = purpurrød.
 PHOENICOLASIUS, A, UM, = purpurhåret.
 -PHORUS, = bærer, fører. -PHORUS, A, UM, = bærende, førende.
 PHOSPHOREUS, A, UM, = lysende som fosfor.
 PHRAG-, = hegne-
 PHRAGMIDIUM, Æ, = hegn, skillevæg.
 PHYL-, = blad-.
 PHYLLACANTHUS, A, UM, = bladtornet.
 PHYLLANTHUS, I, = (Euphorbiaceæ), hentyder til de bladagtige grene, der bærer blomsterne.
 PHYLLOCACTUS, I, = (Cactaceæ), hentyder til de bladlignende stængler.
 PHYLLodium, I, = bladstilk uden bladplade men af form som en sådan.
 PHYLLOMANIACUS, A, UM, = meget bladrig.
 PHYLLON, = blad. -PHYLLUS, A, UM, = -bladet.
 PHYLLOPUS (-PODUS og -PODIUS, A, UM,) = bladagtig, stilket.
 -PHYLLUS, = se PHYLLON.
 PHYMATODEUS, A, UM, = blæreattig, svulstig.
 PHYMATOTHELE, = med kodede vorter.
 PHYSO-, = blære-.
 PHYSOCARPUS, A, UM, = blærefrugtet.
 PHYSODEUS, A, UM, = blæreattig, op-pustet.
 PIARANTHUS, I, = (Asclepiadaceæ), navnet hentyder til kronen, tyk, blæret.
 PICACEUS, A, UM, = sort og hvid som en skade.
 PICEUS, A, UM, = begsort.
 PICREUS, A, UM, = bitter.
 PICTURATUS, A, UM, = malerilignende.
 PICTUS, A, UM, = malet, broget. PICTIFOLIUS, A, UM, = med ligesom malede blade.
 PILATUS, A, UM, = tæt, sammenpresset.
 PILEATUS, A, UM, = med buedeformede organer.
 PILEIFORMIS, E, = hueformet.
 PILIFER, A, UM, = endende i et hår.
 PILISPINUS, A, UM, = med hårformede torne.
 PILOCANTHUS, = (Cactaceæ) = *Pedio-*

cactus.

PILOCARPUS, A, UM, = med filterhåret frugt.

PILOCEPHALUS, A, UM, = uldhovedet.

PILOCEREUS, I, = (Cactaceæ), navnet hen-
tyder til de lange hår.

PILOCOPIAPOA, = (Cactaceæ), skiller sig
fra Copiapoa ved at have hårede blomster.

PILOSELLUS og PILOSULUS, A, UM, =

1) fint- eller korthåret. 2) svagthåret.

PILOUSCULUS, A, UM, = svagt håret.

PILOSOCEREUS, I, = (Cactaceæ) søjlekaktus
fra tropisk Amerika.

PILOCUS, A, UM, = håret.

PILOLIFER, A, UM, = bærende små kugle-
formede organer.

PILUS, = et hår.

PINALEUS, A, UM, = sulten.

PINARUS, A, UM, = snavset.

PINGUIS, E, = kødfuld. PINGUIFOLIUS,
A, UM, = m. k. blade.

PINNATIFIDUS, A, UM, = fjerfliget.

PINNATILOBUS, A, UM, = fjerlappet.

PINNATISECTUS, A, UM, = fjersnitdelt.

PINNATUS, A, UM = finnet, fjerformet.

PIPERATUS, A, UM, = pebrer.

PIPERINUS og PIPERITUS, A, UM, =
peberagtig.

PISCIFORMIS, A, UM, = fiskeformet.

PISIFER, A, UM, = med ærtelignende
organer.

PISIFORMIS, E, = ærteformet.

PISOCARPUS, A, UM, = med ærtelignende
frugt.

PISTILLODIUM, I, = gold, omdannet eller
mere eller mindre rudimentær støvvej.

PISTILLUM, I, = støvvej.

PITCAYENSIS = stedsbetegnelse, Mexico.

PITYOPHILOS, A, UM, = voksende på fyr,
voksende i fyrreskove.

PLACENTA, Æ, = frøstol, ægstol.

PLACENTIFORMIS, E, = kageformet.

PLAGIO- = skæv-.

PLAGIOPHYLLUS, A, UM, = skævbladet.

PLAGIOSPERMUM, I, = frøene står skævt i
frugtknuden.

PLANI- = flad-.

PLANICULMIS, E, = fladstrået.

PLANIPES, = fladstilket.

PLANTA, Æ, = plante.

PLATENSIS = fra Rio de la Plata.

PLATY-, = bred-, flad-.

PLATYACANTHUS, A, UM, = bredtornet,

fladtornet.

PLATYATHERUS, A, UM, = bredavnet.

PLATYCENTRUS, A, UM, = med bred
spore.

PLATYCLADUS, A, UM, = bredstænglet,
fladstænglet.

PLATYGLOSSUM, A, UM, = bredtunget.

PLATYNEMUS, A, UM, = med brede støv-
tråde.

PLATYONYX, = med bred negl eller med
kloformig del.

PLATYRRHYNCHUS, A, UM, = brednæset,
bredsnavlet.

PLEBEIUS, A, UM, = almindelig.

PLEIO- PLEO-, PLEINO-, PLEONO-, =
fler-.

PLEIOCYCLUS, A, UM, = om flerårige
planter, der kun een gang blomstrer og derpå
dør.

PLEIOSPILOS, I, = (Aizoaceæ) planten lig-
ner en samling små sten eller klippestykker.

PLENIFLORUS, A, UM, = fyldtblomstret.

PLENUS, A, UM, = kaldes en blomst, hvis
befrugtningsorganer helt eller delvis er om-
dannet til kronblade.

PLICATUS, A, UM, = foldet, foldbladet.

PLUMARIUS, -MATUS, -MOSUS og

PLUMEUS, A, UM, = fjeret, fjeragtig.

PLUMBEUS, A, UM, = blyfarvet.

PLURI- = fler-.

PLURICOSTATUS, A, UM, = flerribbet.

PLURIDENS, = flertandet,

PLURIFLORUS, A, UM, = flerblomstret.

PLUVIALIS, E og PLUVIUS, A, UM =
regnviseende.

PLUVIOSUS, A, UM, = regnfuld.

POCULIFORMIS, E, = bagerformet.

PODACANTHUS, A, UM, = stilkornet.

PODOTRICHUS, A, UM, = med hårformet
stilk.

-PODUS og -PODIUS, A, UM, = -fodet,
-stillet.

POGO-, = skæggede, hårede.

POGONANTHUS, A, UM, = med skæggede
blomster.

POLASKIA = (Cactaceæ).

POLIFER, A, UM, = kuglebærende.

POLIIFOLIUS, A, UM, = med glatte blade.

POLIOTRICHUS, A, UM, = gråhåret.

POLITUS, A, UM, = poleret, glat.

POLIUS, A, UM, = hvidgrå.

POLLEN, INIS, = blomsterstøv.

POLLICARIS, E, = en tomme lang.

Nybeskrivelse - Erstbeschreibung:

Parodia campestra Brandt, sp. nova

UG-Parodia, Serie Campestrae

Plantae, solitariae, erectae, colore subcaeruleo-viridi, circiter 11 cm altae, 7 cm diametro.

Costae 13, in modum spirae tortae et in tuberculo continuatae sunt.

Areolae 4 mm diametro, lana alba, tecta et 6 mm longae.

Aculei marginales circiter 11, albi, circiter 1,5 cm longi, nisi in latera et deorsum versus non radiantibus.

Aculei centrales usque ad 7, quorum summi et firmissimi surmus in modum crucis constituti, in superiorem partem ceteri aculei, omnes aculei erecti et usque ad 2,2 cm longi et fusi sunt.

Pericarpellum leve et viride, circiter 6 mm diametro, superiorem partem lana alba est, saeta nigra. Receptaculum flavo-viride, 2 cm longum; squama parvae, superiore parte longae, colore purpureo; lana alba; saeta nigra, usque ad 1,2 cm longa.

Flos flavus est, maximus, circiter 6 cm diametro.

Folia exteriora circiter 2 cm longa, 7 mm lata, flava, coloris acute purpurei est.

Folia interiora circiter 2,5 cm longa, 7 mm lata, flava.

Stamina colore luteo-flava; anthera colore, quem »crème« vocamus; stilus 1,5 cm longus, colore, quem »crème« vocamus, stigmata colore, quem »crème« vocamus, 7 mm longa.

Fructus subfuscus, 5 mm diametro, ovo similis, cute subtili, cum lana alba, saeta alba et nigra.

Semen 0,4 mm diametro est. Testa subfusca, levis et splendida. Hilum ex longo rotundum. Strophiola maxima et spongiosa est, micropyle in superiore parte est, quo loco foramen micropylare cernere possumus. In basim strophiola versus funiculus est, eius etiam foramen bene cernere possumus. Strophiola colore, quem »crème« vocamus.

Patria: Argentinia, in triangulum inter Prov. Salta-Tucuman-Santiago del Estero, in colle apud Antilla, 500 m alta.

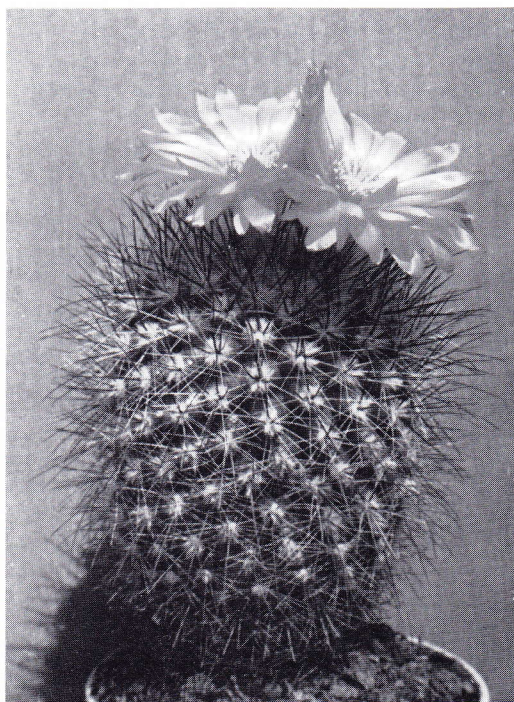
Holotypi partes et membra vim demonstrantia in herbario Heidelbergensis conservantur.

Holotypus in coll. F. H. Brandt, No. 71/a.

Legemet enkeltvis voksende og oprejst, blålig-grønt, 11 cm højt og 7 cm i diameter. Ribber 13, opløst i vorteagtige forhøjninger. Areoler hvidgrå, 4 mm i diameter, uld 6 mm lang, i totter.

Randtorne ca. 11, hvide, stråleformet, til siderne og nedefter. Indtil 1,5 cm lange.

Midtertorne 4-7, deraf 4 grovere korsstående. Disse er 2,2 cm lange ofte endnu 3

yderligere torne, opadvise, men de er finere og kortere. Alle midtertorne lysende rødbrune, lige og stikkende. Ingen modhager!

Pericarpel grønt og glat, kun ved den øverste rand nogle uldduske med børster, 6 mm i diameter.

Receptaculum mgrønliggult, 2 cm lang. Skællene i begyndelsen bittesmå, senere aflange

+ smalle, purpurfarvet. Børsterne sorte, foroven indtil 1,2 cm lange. Hvid uld.

Blomster lysende gule, ca. 6 cm i diameter. Ydre blomsterblade gule med purpurspidser, indtil 2 cm lange.

Indre blomsterblade 2,5 cm lange, 7 mm brede, lysende gule.

Støvtråde guldgule. Støvsæk cremefarvet. Griflen 1,5 cm lang, cremefarvet. Støvfang ligeledes cremefarvet, 7 mm langt.

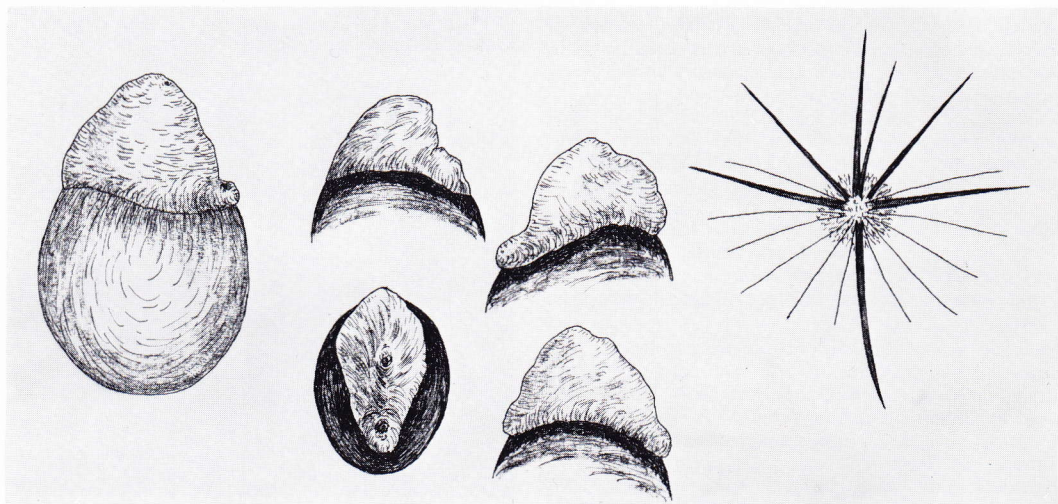
Frugt 5 mm i tværmål, brunlig og blødeskallet, besat med hvide uldhår og fine, hvide og brune børster.

Frø 0,4 mm i diameter, testa lysebrun, lysende og glat. Hilum er udfyldt af stro-

Min *Parodia*-samling er anbragt på Botanisk haves institut for systematisk botanik og plantegeografi, Universitet, Heidelberg, ledet af prof. W. Rauh. Her findes også alle holotypus af min samling.

Den her af mig beskrevne *Parodia campestra* Brandt er en ny interressant art af serien *Campestrae*, en underslægt indenfor *Parodia*. Serien *Campestrae*'s ophav ligger p. t. i den sydøstlige del af Bolivia og tilgrænsende områder til Argentina med provinserne Salta og byen Pocitos.

Denne art ligger nu med sit udbredelsesområde langt syd for de nævnte områder i Bolivia, dog må den anses for en udtrykke-

fiola-væv, med oval forlængelse. Strofiola stor og svampagtig, ved mikropylen højere fremstrakt, hvor så mikropylarhullet tidvis er godt synligt. Strofiola nedadvendt mod den basale ende, hvor dybt nede funiculus mere eller mindre tydeligt kan ses. Strofiola cremehvid.

Hjemsted: Argentina, hvor de tre provinser Salta, Tucuman, Santiago del Estero støder sammen, ved vejen øst for Antilla, der på den første lille høj, som rager op over buskene på sletten, ved ca. 500 m højde, ved foden af Andesbjergene. Denne interessante art er fundet af pater Alfred Lau. Findestedet blev af ham ved en personlig samtale opgivet således.

Materiale af holotypus i herbariet, universitet Heidelberg.

Holotypus i coll. F. H. Brandt, nr. 71/a.

lig repræsentant af Pampa-*Parodia*, hvilken bl. a. ses af findestedet, som ligger ved Antilla i 500 m højde og derfor ikke kan regnes til højlandsarterne.

Den her nævnte gren af Pampa-*Parodia* har dog en endnu længere udbredelse sydpå. Således har WALTER RAUSCH i området ved Sierra de Ancasti/Argentina opdaget en ny *Parodia malyana* Rausch, som også kan indlemmes til Pampa-*Parodia*. Endnu længere sydpå fandt den østrigske samler Hans Borth en anden *Parodia*-art i de sydøstligste udløbere af Sierra de Malanzan, ved byen Ambil i 500 m højde. Ambil ligger lidt nord for vejen Cordoba-San Juan.

Ambil er indtil nu det sydligste område, hvor en *Parodia* er fundet. Men det kan ikke udelukkes, at der gøres nyfund endnu

längere mod syd. Et karakteristisk kendemærke er ligetornethed ved alle arternes midtterne. Denne ligetornethed rækker altså fra Rio Pilcomayo i Bolivia til Ambil i Argentina.

Således er der god mulighed for en opdeling af *Parodia*-underslægten i en Pampagren og i en højlandsgren, hvilket jeg da også har taget hensyn til ved opstillingen af serierne *Campestrae* og *Montanae*, (se *Cactus and Succulent Journal USA*: maj-juni 1975, nr. 3).

Körper einzeln, aufrecht, bläulich-grün, 11 cm hoch, 7 cm ϕ . Rippen 13, in warzige Höckerreihen aufgelöst. Areolen weißgrau, 4 mm ϕ , Wolle 6 mm lang, flockig.

Randstacheln ca. 11, weiß, nach den Seiten und nach unten strahlend, bis 1,5 cm lang. Mittelstacheln 4-7, davon 4 derbere über Kreuz stehend, diese bis 2,2 cm lang, zuweilen weitere 3 Stachel nach obenweisend, diese etwas kürzer und feiner; alle mittlere Stacheln leuchtend rotbraun, gerade und stechend. Keine Hakenstachel!

Pericarpell grün und glatt, nur am oberen Rand einige Wollbüschel mit Borsten, 6 mm ϕ .

Receptaculum grünlichgelb, 2 cm lang; Schuppen anfangs winzig, später länglich schmal, purpurfarben; Borsten schwarz, overhalb bis 1,2 cm lang; Wolle weiß.

Blüten leuchtend gelb, ca. 6 cm ϕ .

Äußere Hüllblätter gelb, purpurn gespitzt, bis 2 cm lang.

Innere Blütenblätter 2,5 cm lang, 7 mm breit, leuchtend gelb.

Staubfäden goldgelb; Staubbeutel cremefarbig; Griffel 1,5 cm lang, cremefarbig, Narben cremefarbig, 7 mm lang.

Frucht 5 mm ϕ , bräunlich und weichschalig, mit weißen Wollhärchen besetzt und feinen, weißen und bräunlichen Borsten.

Samen 0,4 mm ϕ . Testa hellbraun, glänzend und glatt. Hilum vom Strophiolage-webe ausgefüllt, oval verlängert. Strophiola groß und schwammig, an der Mikropyle höher vorgezogen, wo das Mikropylarloch zuweilen gut sichtbar zu sehen ist. Die Strophiola zum basalen Ende abfallend, wo tief unten der Funiculus liegt, $\pm$ als solcher zu erkennen. Strophiola cremeweiß.

Fundort: Argentinien, an dem Grenzpunkt der drei Provinzen Salta-Tucumán-San-

tiago del Estero, an der Straße östlich von Antilla, dort auf dem ersten, kleinen Hügel der über die Büsche der Ebene hinausragt, bei 500 m Höhe, am Fuße der dortigen Anden. Gefunden wurde diese interessante Art von Pat. Alfr. Lau und der angegebene Fundort wurde von ihm, bei einem persönlichen Gespräch, so festgelegt.

Material des Holotypus wird im Herbarium der Universität Heidelberg hinterlegt. Holotypus in coll. F. H. Brandt, No. 71/a. Meine Parodien-Sammlung habe ich an den Botanischen-Garten des Instituts für Systematische Botanik und Pflanzengeographie der Universität Heidelberg, übergeben zu Händen von Prof. Dr. W. Rauh. Dort befinden sich auch die Holotypen meiner Sammlung.

Die heute von mir beschriebene *Parodia campestra* Brandt, stellt eine weitere Art der interessanten Serie *Campestrae* der UG-*Parodia* dar. Der Ursprung der Serie *Campestrae* liegt zur Zeit im südöstlichsten Teil Boliviens und dem dort angrenzenden Gebiet von Argentinien mit der Provinz Salta und dem Ort Pocitos.

Diese Art liegt nun mit ihrem Verbreitungsgebiet weit südlich des genannten Gebietes in Bolivien, ist aber als ein ausdrücklicher Vertreter der Pampa-Parodien anzusehen, was auch der genannte Fundort der Art beweist, der vor Antilla bei 500 m Höhe liegt und somit nicht zum Hochgebirgs-Ast hinzugerechnet werden kann.

Der hier erwähnte Ast der Pampa-Parodien zieht sich jedoch noch viel weiter in südlicher Richtung aus. So hat Walter Rausch im Gebiet der Sierra de Ancasti/Argentinien, die *Parodia malyana* Rausch entdeckt und beschrieben, welche man gut zu den Pampa-Parodien einliedern kann. Noch viel weiter südlich fand der Sammler Hans Borth/Österreich, eine weitere *Parodia* Art in den südöstlichsten Ausläufern der dortigen Sierra de Malanzan, beim Ort Ambil bei 500 m Höhe. Ambil liegt etwas nördlich der dortigen Straße Cordoba-San Juan. Ambil ist bis jetzt der südlichste Fundort der Gattung *Parodia*, es könnten aber leicht noch weiter südlich Fundorte der Parodien auftreten und gefunden werden. Ein charakteristisches Merkmal aller Pampa-Parodien besteht in der vollkommenen Gerad-

stachlichkeit der Mittelstacheln, bei allen Arten dieser Gruppe. Diese Geradstachlichkeit reicht vom Rio Pilcomayo in Bolivien bis weit in den Süden von Argentinien, bis Ambil in der Sierra de Malanzan.

Somit konnte man die UG-Parodia gut in einen Pampa-Ast und einen Hochgebirgs-Ast trennen, was ich durch die Aufstellung

der Serie Montanae und Serie Campestrae der UG-Parodia berücksichtigt habe, (Cactus and Succulent Journal USA: Mai-Juni 1975, No. 3).

Fred H. Brandt
D-479 Paderborn
Im Samtfelde 57

Dansk oversættelse: H. Keil.

Dyrkning af bladkaktus (Epiphyllum) hybrider

Foråret er tiden, hvor bladkaktusserne fremkommer med deres pragtfulde blomster i et overvældende antal former, størrelser og farver. Er man så heldig at se en bladkaktus svæve i en sky af små, elegante blomster eller at se den være ved at bryde sammen på grund af vægten af en enorm blomst, så overgiver man sig på nåde og unåde til disse kaktusser.

Desværre har jeg efterhånden fået det indtryk, at mange mennesker regner dem for værende noget vanskeligere at få til at trives og især til at blomstre; men det hænger dog ofte sammen med, at man ikke har givet sine planter den behandling, som de skulle have, eller også er det fordi planterne er nogle dårlige hybrider, som det i almindelighed ikke kan betale sig at beholde.

Pasningen af dem volder sædvanligvis ikke nogle problemer (selvfølgelig med de obligate undtagelser, som bekræfter reglen), blot der huskes på, at bladkaktus aldrig må blive helt tørre, da deres rødder ellers bliver ødelagt – for den sags skyld må de heller ikke blive for våde med samme ovennævnte resultat til følge. Deres kraftige vækst skulle de gerne have om sommeren og i det tidlige efterår. Når de er i god vækst, giver man dem gødning, og det kan udmærket være den, som bruges til de almindelige stueplanter, det vil nok være klogt at bruge f. eks. halve doser. I mange dyrkningsanvisninger vil man i øvrigt se, at gødningen skal gives i den tid, hvor blomsterknopperne vokser. Her anbefaler kaktusforædleren Walther Haage dog megen forsigtighed, og han foretrækker, at gødningen gives som ovenfor omtalt.

Når man kommer hen i september-oktober, så gives der gradvist mindre vand, og planterne

sættes køligt og lyst. Den bedste temperatur er omkring 10–12 grader. Skulle planterne alligevel begynde at gro midt om vinteren, så er det gerne tegn på, at de enten får for meget vand eller for megen varme, og der er derfor ikke andet at gøre end at prøve at modvirke disse mangler. De skud, som fremkommer om vinteren, er ofte tynde og blege, og planterne tager ikke skade af, at de skæres af.

I februar-marts begynder den nye vækst, og bladkaktusserne stilles nu varmere og lysere. Det er så spændende, om det forløbne års besvær bliver belønnet med knopper. Med den nye vækst kræves der mere vand, og er der knopper, er det nu specielt vigtigt, at planterne ikke bliver for tørre. Her gælder også, som hos andre planter, ikke at vende og dreje dem mere end højst nødvendigt, da knopperne ellers let falder af. Det kan dog ikke undgås, at der går nogle knopper tabt, især hos de meget storblomstrende bladkaktus, fordi det er en virkelig kraftpræstation at frembringe bare én blomst på over 20 cm i diameter.

Når bladkaktusserne er afblomstret, skal de have et kort hvil på 3–4 uger, hvor der holdes igen med vandingen. Herefter kan de ompottes, eller i hvert fald skal den øverste del af pottejorden udskiftes. De trives udmærket i en almindelig pottejord, som iblandes lidt groft grus og evt. lidt spagnum.

Ovenstående dyrkningsanvisning vil ikke gøre krav på at være den eneste rigtige, og jeg kender da også til bladkaktusser, som ikke dyrkes efter denne recept; men alligevel giver masser af blomster. Det kan nævnes, at en enkelt af dem bare i år har haft over 50 knopper, og selv om en del faldt af, så præsterede den dog en dag at have 15 blomster på samme tid.

Bladkaktusser vandes bedst med regnvand eller afkalket ledningsvand, idet de ikke bryder sig om alt for megen kalk – på den anden side kan almindeligt ledningsvand udmærket bruges, bare må planterne ved omplantning have deres jord udskiftet lidt tiere. Apropos vand, så holder planterne meget af at blive overbruset eller at blive stillet udenfor en dag, hvor det er regnvejr.

Placeringen af bladkaktus volder ikke de store problemer, bare de ikke bliver anbragt i for kraftig direkte sol. I et sydvindue skal man helst ikke stille dem, da de her kan få forbrændinger. I øst- og vestvinduer vil de have det fortræffeligt det meste af året, undtagen i de varmeste sommermåneder, hvor man enten må skygge lidt for dem eller flytte dem over i det lyseste nordvindue, man kan finde. Her klarer de sig i den lyse tid vældig godt. Dette sidste gælder især de nye sorter, mens de »gammelaldags« klarer sig forholdsvis godt i solen, selv om de derved antager en noget ejendommeligt rød beskyttelsesfarve (plantecellernes grønkorn omdannes til farvekor, i øvrigt en interessant proces, som kan iagttages hos mange planter).

Formeringen foregår enten ved deling af gamle planter eller ved stiklinger. Stiklingerne fås ved tidligt på sommeren at skære et 10–20 cm langt stykke af et skud, tørre det i en 5–6 dage og derefter sætte det i en lidt mere sandet jord, end man ellers bruger. Det vil være klogt at binde stiklingen forsvarligt fast til en pind, så den ikke står og vælter. Jorden holdes passende fugtig, indtil stiklingen efter 3–4 uger har sat rødder, derefter vandes kraftigere, og den kan plantes over i en kraftigere jord.

Den ovenfor beskrevne formeringsmetode har den ulempe, at man bruger de skud, som ellers skulle have båret blomster på moderplanten. En anden formeringsform, som jeg personlig foretrækker, og som bevarer de blomsterdygtige skud, er følgende:

På de fleste ældre skud vil der i spidserne dannes luftrødder, bøjer man forsigtigt disse skud ned i urtepotter med god jord, så varer det ikke længe, før der vil komme nye skud frem fra skudspidserne, samtidig med at der vil begynde at dannes et nyt rodnet. Når der er en god roddannelse, kan man skære den unge plante af, så snart de nye skud er 6–8 cm lange.

Bladkaktus lader sig udmærket så, og det fore-

går på samme måde som med andre kaktus, blot skal man være opmærksom på, at spiringen kan strække sig over adskillige uger. Desuden må man være helt sikker på, at frøet stammer fra arter og ikke hybrider. Man kan selvfølgelig så frø af ikke artsrene planter, men det er så højt usandsynligt, at der fremkommer planter, der svarer til moderplanten – i bedste fald vil resultatet være planter, der svarer til moderplantens forfædre; men i de resterende tilfælde er det så godt som udelukket, at der vil fremkomme brugbare planter. På samme måde forholder det sig med krydsninger, hvor måske et krydsningsforsøg ud af titusinde falder heldigt ud og måske kan bruges til videre formering. Dette skal selvfølgelig ikke virke som påskud til ikke selv at lave krydsninger, man skal bare være opmærksom på, at der kræves en jernvilje til at kassere alle ubrugelige resultater, så man undgår ad åre at have spredt en bunke dårlige planter ud over landet.

Sygdomme og skadedyr er ikke det store problem, og skulle der alligevel ske noget, så skal man til behandlingen helst bruge giftstoffer i pudderform, så det kan skylles af igen. Gifte, som skal sprøjtes på planterne, indeholder tit olieagtige stoffer, der kan lukke spalteåbningerne og derved hindre den livsnødvendige ånding.

Valget af planter kan være noget besværligt, fordi der er så mange at vælge imellem. Da de fylder ret meget, må man også tage hensyn til, hvor megen plads der kan afsættes til dem. Det må være en smagssag, om man foretrækker arternes smukke og elegante blomster fremfor hybridernes mere pompøse. Det må også være en smagssag, om man vil dyrke de botanisk rene arter eller opkomlingene (hybriderne), dette skal jeg ikke kunne tage stilling til. Her vil jeg bare agitere for, at der rundt omkring vil ske en indsamling og udvælgelse af ældre hybrider i de tilfælde, hvor der er tale om planter med gode egenskaber, som fortjener at blive bevaret, og her tænkes jo naturligt nok specielt på blomsterne: om planten er rigt-blomstrende, har blomsten en særegen form, har den en smuk farve, sidder støvfang og støvdrager naturligt, o.s.v.

*Ole Nielsen,
Møllegårdsvej 4,
Sigerslev,
4660 Store Heddinge.*

MEDLEMMERNES HJØRNE

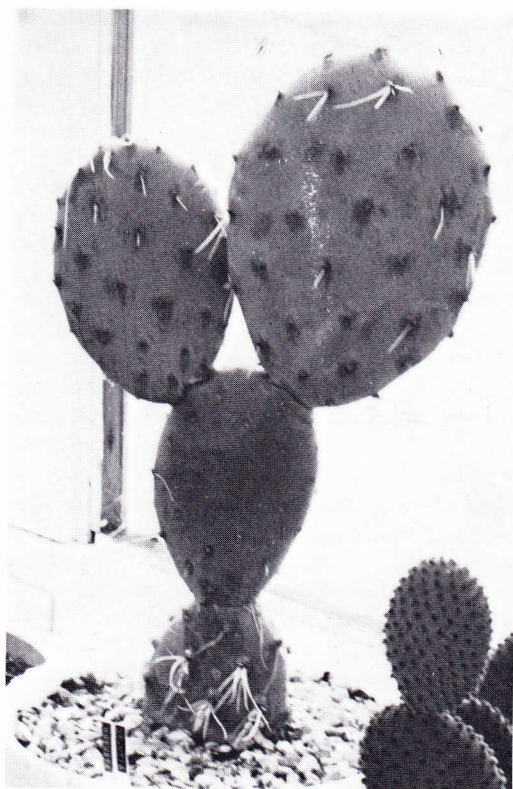

Fig. 1

Fig. 2

Hvad hedder disse planter?

Jeg har problemer med et og andet, og håber, jeg kan komme af med nogle af dem.

Det første er, at jeg har to opuntier, som jeg ikke kan finde navnet på. Den ene (fig. 1) har kredsrunde led, gule glokider, hvide 6–8 cm lange, snoede torne og blålig dug. Største led (indtil nu) 25 cm ϕ . Tornene kommer først på kanterne af leddene. Der er ca. 4 cm mellem hver areol og omtrent 8 torne i hver med forskellig længde.

Den anden (fig. 2) har lancetformede led, ca. 40 cm lange og 15 cm brede. Areolerne er noget puklede uden glokider, men med fra 1–3 cm lange torne, som er ravfarvede. Tornene sidder meget tilfældigt på denne plante. Den blomstrer villigt med sine gulgrønne blomster.

Så til sidst har jeg en Aloe (fig. 3), som ikke er navngivet. Den har mellemgrøn farve og ter villigt rodkud.

Jeg er meget interesseret i at få de rigtige navne at vide. Eventuelle løsninger kan sendes til mig, eller kom og få en »kaktussludder«.

Jeg takker også den ansvarshavende bestyrelse for et godt medlemsblad i de to år, jeg har været medlem af NKS.

Bjarne J. Arnli,
Rosendalen 813,
5330 Munkebo.

Så vidt vi kan se, skulle navnet på fig. 3 være *Aloe mitriformis* Mill. De to opuntier tør vi ikke foreslå noget navn til, men måske nogle

Fig. 3

af vore læsere kan løse opgaven. Arnli beder om at få evt. navne tilsendt. Vi beder om at få svarene, så de kan komme med under denne rubrik. Det kunne jo være, de løser problemer for andre medlemmer også.

Red.

Apropos »Kaktustorner«

I og med at dette tema er tatt opp her i »vårt hjørne«, har jeg fått lyst til å tilføye noen andre momenter omkring samme emnen. Riktig nok har jeg ikke gjort iakttagelser av kaktus som fornyer tornedrakten, slik som Hans Keil i april-nummeret har berettet om. Vi er blitt sittende igjen med et spørsmål; om Keils iakttagelse beror på et engangsfenomen, eller om det virkelig inntreffer at forskjellige kaktus er istand til å fornye tornene. Om det ikke har vært gjort lignende iakttagelser, så frister dette kanskje noen til å foreta noen beskjedne eksperimenter? I allefall er slike beretninger meget verdifulle!

Et velkjent fenomen inntreffer når kaktus til en forandring får sommeropphold ute i det fri. De tornene som da utvikles blir lengre, mere robuste og farvestærke. Også jeg har hatt den glede å kunne iakttatte dette i de siste 2 år. Imidlertid mener jeg også å ha kunnet observere, at ikke utenlukkende de nye torner blir kraftigere og mer farveglødende, men ... det skjer noe lignende med de eldre »svake« tornene! Egentlig er dette noe som først kan bekreftes etter skikkelige forsøk, der er måler nøyaktig dimensjonene på tornene, før og etter forsøket. At kaktus utvikler kraftigere torner ute i friluft, er noe som vel må kunne forklares på et vis. Det vi vet er, at kaktus ute, blir utsatt for den ultra-violette spektral del av sollyset – i motsetning til kaktus som holdes bak glass, som ikke slipper u-v.stråler igjennom. Nettopp disse stråler kan bl. a. bevirke en mer prominent farve på tornene. Vi vet også at luften i stuen og i veksthuset, så å si er stillestående og at temperaturen er høye når solen står på. Ute er luften alltid i bevegelse, og plantelegemet blir lettere avkjølt. Formodentlig stimulerer nettopp dette til kraftigere vekst av tornene. Et kraftig, velutviklet torne- og hårdrakt oppretholder et gunstig mikroklima, tett inntil plantelegemet. At kaktus utvikler torner »for ikke å bli spist av omstreifende dyr« – slik en ofte kan lese – er rett og slett en komisk påstand. Men selvfølgelig kan en velutviklet tornedrakt hindre dyr i å ta noen smaksprøver. Det er et faktum at tornedrakten beskytter planten mot intensivt sollys, og videre, at luftfuktigheten slår ned som dugg om natten og blir fanget opp og samler seg som små dråper på tornene. Hvordan nå plantene kan dra nytte av disse små vannmengder har jeg lenge undret meg over – intil jeg leste at tornene sies å ha en porøs struktur. Dette skulle da muliggjøre at vann blir absorberet av tornene, og ledet via disse til selve planten? Til slutt noen ord om torner med synlige tverringer – slike er meget markerte hos arter av slekten *Echinocactus*, *Ferocactus* m. fl. I spissen av disse tornene oppdager man tverringene kun gjennom et forstørrelsesglass. Mere midt på tornene er tverringene kraftig markert, og ofte kan man observere at avstanden mellom tverringene varierer endel, fra ca. 1 til 3–4 mm. Noe som muligens ikke er så alminnelig kjent, er at avstanden mellom to tverringer markerer 1 dags vekst. En kan her snakke om »Dag-

vekstringer«! For en stund siden fikk jeg en vel 4,5 cm lang torn som var løsnet fra en *Echinocactus grusonii*. Jeg tellet antall av dagvekstringer på denne torne, og kom frem til at det hadde tatt den ca. 100 dager å vokse frem. Det siste kan da være en spinkel trøst for oss alle – idet vi aldri kan aldersbestemme en kaktus ved å telle årsvekstringer...!

Cees Rijk van Ravens.

P.S. I teksten til forsidebilledet av *Melocactus intortus* (Kaktus Nr. 1, jan. 1975) heter det at »*Melocactus* er kystplanter fra Mellemamerika

og de Vestindiske Øer.« Dette er kun delvis riktig. Disse interessante kaktus har et langt større utbredelses område – noe som er med på å indikere at vi har å gjøre med en riktig gammel slekt! Foruten at *Melocactus* også forekommer i de nordlige deler av Sud-Amerika, er det mange arter hjemhørende i Brasil (både langs kysten og lengre inn i landet) og videre, vestover, støter man bl. a. på *Melocactus peruvianus*, i midten av Peru! Det sies at de arter hjemhørende i innlandstrøk, er mindre vanskelige i kultur.

BØGER OG TIDSSKRIFTER

Succulents: A glossary of terms and descriptions

Det britiske The National Cactus and Succulent Society har igen udsendt en publikation. Denne gang drejer det sig om latinsk ordbog indeholdende de navne og betegnelser, som kan blive aktuelle i arbejdet med vor fælles hobby. Udover selve ordbogen indeholder hæftet en del diagrammer af blomster og frugt med de latinske navne angivet. Bogen kan anbefales engelskkyndige læsere.

Den koster £ 1,70 og kan rekvireres hos Mr. H. D. Mann, 21 Windmill Gardens, Kibsworth Harcourt, Leicester LE8 OLX, England.

Ashingtonia, et tilbud

Som nævnt i Kaktus i januar 1974 s. 20 findes der et kaktus- og sukkulenttidsskrift med ovennævnte titel. Vi er nu i stand til at tilbyde vore læsere dette velskrevne og overordentlig velillustrerede tidsskrift i subskription. Prisen bliver 3,50 pund årligt og abonnement kan tegnes hos selskabets bibliotekar, som så vil tage sig af det praktiske af sagen og sende medlemmerne en lille regning på et beløb, der svarer til den øjeblikkelige kurs.

Desuden kan man på samme vilkår købe Ashingtonia bind I (pris 6 pund), der omfatter to årgange med mere end 150 sider illustreret og interessant og alsidigt redigeret stof.

Peter Brandt Pedersen.

NB: Dette tilbud gælder naturligvis alle medlemmer af NKS og ikke kun medlemmer i Danmark.

KuaS

Denne titel, – en forkortelse af: Kakteen und andere Sukkulente –, bærer det førende tyske kaktusblad, et fællesorgan for det tyske, østrigske og svejtsiske kaktusselskab. »Førende« er dette blad måske også som europæisk kaktusblad, idet det videnskabelig/faglige altid har været fremtrædende placeret, hvorimod det i adskillige år måtte høre på, at det gav for lidt for lægmanden. Denne kritik er der dog blevet bød på, efter at den nuværende redaktion trådte til.

Bladet udkommer hver måned. Prisen, incl. medlemsskab i det tyske kaktusselskab DKB, andrager p.t. 34 DM pr. år. Med sine 26 år er KuaS allerede »op i årene«, men overgås dog af DKG, der er over 80 år gammelt. Intet under altså, at så mange tyskeres navne er blevet foreviget i kaktusnavnene.

DKG har formået at skabe et bredt virkeområde. Således har man en frøfordelingscentral, et bibliotek og et diatek samt en centraloplysning foruden en halv snes redaktionelle medarbejdere. Medlemscentralens adresse er:

Mitgliederstelle
c/o Frau Christa Hönig
D-7820 Titisee-Neustadt
Ahornweg 9

Medlemmer i NKS, der er det tyske sprog mægtig, anbefales at supplere deres kaktusviden ved at holde det tyske blad. Som nævnt ved henvendelse til fru Hönig.

Hans Keil

Dear Sir,

I obtained your name from one of our Cacti Journals and wondered if you could pass my name on to any collector in your area who would be interested in exchanging cacti with me. I am mainly interested in Mamillaria and could offer plants or English stamps in exchange.

I hope you can help me.

Yours faithfully,
K. Cromwell,
2 Hercules Close,
Hellesdon, Norwich,
Nordfolk, England.

HAR DE PRØVET

AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort
medlemsblad »Orchideen«,
der kommer 10 gange årligt.

Kontingent kr. 75.

DANSK ORCHIDE KLUB

Mellemvangsvej 19
3060 Espergærde

Sukkulenter til friland

Specialkatalog over
Sempervivum, Joviborba
og nærtstående slægter
– samt over Iris

Gerne postordre

MAILANDS STAUDER

Simmelbrovej 36, 7200 Grindsted

ALT I PLANTER

– frilands og indendørs

TOSTHOLM PLANTESKOLE

Gl. Landevej 54 – Albertslund
(01) 64 31 53

Nu også stort udvalg i

Kaktus

og andre sukkulenter

(kvantitet – kvalitet – service)

Forsendes over hele Europa

Besøg ...

DANMARKS AKVARIUM

– ÅBEN HVER DAG KL. 10.00 –
TLF. HE 3283

Verdensnaturfonden bevarer truede naturværdier overalt på jorden. Indbetal 30 kr., så støtter De arbejdet og modtager bladet »Panda-Nyt«.

Verdensnaturfonden

World Wildlife Fund Denmark

Kavalergården 1
2920 Charlottenlund
Giro 2001

– næste gang De kommer til

KØBENHAVN

bør De i egen interesse besøge

Thorvald Petersen's Handelsgartneri

Jagtvej 74

her finder De det største udvalg i

KAKTUS og SUKKULENTER i alle størrelser

Kaktusgødningen SUKUROL føres

KAKTUS

Stort udvalg
– også store og importplanter

Mange sjældne podede

Bent Jørgensen

Vejlegårdsvej 99 – Vallensbæk
2620 Albertslund – Tlf. 64 50 95

Plantelister udsendes ikke

Allerede før De når Hamborg, kan De finde vort kaktusgartneri »Klein Mexiko«. Vor LILLE virksomhed har altid et STORT sortiment af interessante planter til Dem!

De er velkommen til et besøg til enhver tid, undtagen mandag. Grupper helst forud-anmeldelse. – Ingen forsendelser.

OTTO POUL HELLWAG

KAKTUS GARTNERI

D. 2067 Reinfeld/Holsten

Steinfelder Heckkaten

(vejen Reinfeld – Bad Segeberg)

Ing. H. van DONKELAAR

Werkendam / Holland

Stort sortiment i kaktus og sukkulenter

Skriv efter min nye frøliste
i januar 1975
og efter min planteliste
(med dansk forord) i marts 1975

– Alle henvendelser kan ske på dansk –

KARLHEINZ UHLIG

Frø – Kulturplanter – Import – Eksport

Lilienstr. 5 – D-7053 Rommelshausen

Sulcorebutia glomerispina	DM 6 – 9
Sulcorebutia mentosa	4 – 10
Sulcorebutia polymorpha	7 – 12
Sulcorebutia tiraquensis var. bicolorispina	9 – 15
Rebutia heinrichiana	
Rebutia muscula	7 – 12
Parodia sp.n. Mizque rotblühend	9 – 15

Henvendelser også til:

H. J. Müller, Melkstedtdiek 9, D-238 Slesvig

Følgende årgange af »KAKTUS« kan købes ved henvendelse til Frans Laursen, Midtjylland Landbo- og Husholdningsskole, 7200 Grindsted:

Årgang 1 (1 hæfte) 5 kr. – årg. 2 (nr. 2 og 4) 10 kr. – årg. 3 (nr. 1 og 2) 10 kr. – årg. 4 (nr. 3 og 4) 10 kr. – årg. 5, 6 og 7 (4 nr.) 20 kr. pr. årg. – årg. 8 (2 nr.) 10 kr. – årg 1974 (4 nr.) 30 kr.